PERSMAP
JUNI 2019

GIGANTISME

4 MAI 2019 – 5 JANV. 2020
PÔLE D'ART CONTEMPORAIN
DE DUNKERQUE

FRAC GRAND LARGE — HAUTS-DE-FRANCE

LAAC

ART & INDUSTRIE

DE COMMISARIS AAN HET WOORD P. 4

DE KUNSTENAARS P. 6/7

HET PROJECT P. 8/9

PERSCOMMUNIQUÉ P. 10

INTENTIENOTA P. 13

HOOFDSTUK 1 : *MENTALE LANDSCHAPE* P. 16

HOOFDSTUK 2 : *OP ZIJN AMERIKAANS !* P. 20

HOOFDSTUK 3 : *SPACE IS A HOUSE* P. 26

HOOFDSTUK 4 : *PARALELLE SCHERMEN* P. 31

HOOFDSTUK 5 : HOOGTEPUNTEN, DIEPTEPUNTEN P. 33

DE COMMISSARISSEN P. 34

OP DRIE PLAATSEN P. 35

BEGELEIDING P. 36

DE WEERKLANK P. 37

DE PARTNERS P. 40/41

CONTACT P. 42

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE laat een visionaire attitude samensmelten met goeie smaak en durft risico te nemen. Dit project is compleet buiten proportie. Niet alleen de aard van dit project is buitenmaats en onuitgegeven. GIGANTISME zal je verbazen. GIGANTISME verzet bergen – al vallen en opstaan. GIGANTISME gaat op zijn bek als de economische wereld of onze ecologische voetafdruk de sociale samenhang verstoort. De verhalen, projecten en producties, elk op hun eigen terrein en schaal, zullen blijven getuigen van een gekke, creatieve, scheppende kracht. GIGANTISME is een triënnale buiten proportie, een inspirerende kracht die opdoemt aan de horizon en zich vermenigvuldigt tot in de eeuwigheid.

GIGANTISME
DE KUNSTENAARS

L'ATELIER A
Carla ACCARDI
Céline AHOND
Eero AARNIO
Steve ABRAHAM & Nicolas MESSAGER
Janine ABRAHAM & Dirk Jan ROL
ADO
ARMAN
JOHN. M ARMLEDER
Bernard AUBERTIN
Martin BARRÉ
Marion BARUCH
Thomas BAYRLE
Dorothée BECKER
Jean-Daniel BERCLAZ
Pancino BIAGIO
Max BILL
André BLOC
Pierrette BLOCH
Heidi et Carl BUCHER
Angela BULLOCH
Michel BUFFET
Carlos BUNGA
Daniel BUREN
Victor BURGIN
Hera BÜYÜKTAŞCIYAN
Robert BREER
Nathalie BREVET_Hughes ROCHETTE
Louis CANE
René-Jean CAILLETTE
Antonio CALDERARA
Livio CASTIGLIONI
Philippe CAZAL
André CAZENAVE
CÉSAR
Helen CHADWICK
Andreas CHRISTEN
CHRISTO
Geneviève CLAISSE
Joe COLOMBO
Gilles CONAN
Claude COURTECUISSE
François DALLEGRET
DADAMAINO
DECTOR & DUPUY
Pauline DELWAULLE
Simona DENICOLAI & Ivo PROVOOST
Gérard DESCHAMPS
Francis DUESÉPULCHRE
Jean DEWASNE
Noël DOLLA
Gérard DUCHÊNE
Lili DUJOURIE
Jean DUPUY
Erró
Jean-Claude FARHI
Yolande FIÈVRE
FOIN©
Ruth FRANCKEN
Lars FREDRIKSON
Yona FRIEDMAN
Christian GERMANAZ
Mark GEFFRIAUD
Piero GILARDI
Liam GILLICK
Dominique GILLIOT
Patrick GINGEMBRE
Tony GRAND
Laurent GRASSO
GRUPPO STRUM
Brion GYSIN
Raymond HAINS
Simon HANTAÏ
Hans HARTUNG
Maya HAYUK
Bernard HEIDSIECK
Jan HENDERIKSE
Auguste HERBIN
Pal HORVATH
Athina IOANNOU
Isidore ISOU
JChristian JACCARD
Shirley JAFFE
Michel JOURNIAC
Donald JUDD
Kosta KARAHALIOS
William KLEIN
Yves KLEIN
Piotr KOWALSKI
Tetsumi KUDO
Nicola L

Roger LANDAULT
André LANDSKOY
Bertrand LAVIER
Walter LEBLANC
Donovan LE COADOU
Rainier LERICOLAIS
Sol LEWITT
Ludovic LINARD
Ana LUPAS
Heinz MACK
Robert MALAVAL
Pierre MANZONI
Mathieu MATÉGOT
MATTA
Guy MEES
Pierre MERCIER
Joan MIRÓ
Anita MOLINERO
Vera MOLNAR
Jacques MONORY
François MORELLET
Flora MOSCOVICI
Charlotte MOTH
Joseph MOTTE
Serge MOUILLE
Nicolas MOULIN
Tania MOURAUD
Hans-Walter MÜLLER
Matt MULLICAN
Aurélie NEMOURS
Dennis OPPENHEIM
Bernard PAGÈS
Verner PANTON
Claudio PARMIGGIANI
Pierre PAULIN
Henk PEETERS
Alexandre PERIGOT
Gaetano PESCE
Otto PIENE
Giancarlo PIRETTI
Gabriel POMERAND
DANIEL POMMEREULLE
Charlotte POSENENSKE
Julien PRÉVIEUX
Danielle QUARANTE
Man RAY
Jean-Pierre RAYNAUD
Delphine REIST
Alain RICHARD
Mika ROTTENBERG
Guy ROTTIER
Guy de ROUGEMONT
Claude RUTAULT
Roland SABATIER
Niki de SAINT PHALLE
Jean-Michel SANEJOUAND
Patrick SAYTOUR
Antonio SCACCABAROZZI
Nicolas SCHÖFFER
Jan SCHOONHOVEN
Daniel SPOERRI
Peter STÄMPFLI
Antoine STINCO
STUDIO 65
SUPERSTUDIO
TAKIS
Roger TALLON
Hervé TÉLÉMAQUE
Jean TINGUELY
Niele TORONI
Tatiana TROUVÉ
Richard TUTTLE
UNGLEE
Günther UECKER
Jan VAN DEN ABBEEL
Paul VAN HOEYDONCK
Victor VASARELY
Bernar VENET
Jef VERHEYEN
Claude VIALLAT
Jacques VILLEGLÉ
Gerhart VON GRAEVENITZ
Jean WIDMER
Gil Joseph WOLMAN

GIGANTISME
HET PROJECT

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE is een onuitgegeven samenwerking in de regio Hauts-de-France die doorgaat in en om Duinkerke : de creatie van een nieuwe triënnale voor Kunst en Design in Europa.

Vanaf **4 mei 2019**, zullen buitenmaatse installaties (voor deze gelegenheid gebouwd), werken in situ, sculpturen, schilderijen, films en performances de ontmoetingen tussen kunstenaars, ingenieurs, designers en architecten stimuleren. Ze zullen te zien zijn in tentoonstellingsruimtes, maar ook in de stad en in de haven. Een bijzonder parcours her-denkt de geschiedenis van de moderniteit van 1947 tot vandaag in het Duinkerkse landschap als een link tussen het levend erfgoed en de hedendaagse creatieve kunst.

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE ontvouwt zich op verschillende sites op bijzondere plaatsen binnen de 'Pôle Kunst Contemporain' van Duinkerke :

- De industriële site van de Hal AP2 ; Het regionaal Fonds voor Actuelee Kunst (Grand-Large) Hauts-de-France (FRAC) ; De Plaats voor Hedendaagse kunst en Actie (Musée de France – LAAC)
- Op publieke plaatsen in de buurt : het plein tussen de passerelle en het FRAC, de tuin van het LAAC, het kanaal tussen beide, en verder via de dijk en het strand van Malo-les-Bains tot aan de plezierhaven en langs de kades
- Echo's zullen te vinden zijn bij onze partners in de regio : Havenmuseum, Suikerhallen, Studiecentrum Duurzaam leven, Plate-Forme Duinkerke, WAOO te Rijsel, enz.)

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE kan je bezoeken doorheen vijf hoofdstukken **:** *Mentale Landschap* ; *Op zijn amerikaans ! ; Space is a House* ; *Paralelle schermen* ; *Hoogtepunt dieptepunten*.

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE helpt bedrijven in de realisatie van onuitgegeven kunstprojecten, laat publieke

en Europese private collecties samenkomen en beroept zich op een pkunsticipatieve lokale basis, een burgerinitiatief met linken naar de gemeentelijke, regionale en nationale instituten.

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE met een collegiaal netwerk aan directeurs :
Keren Detton : Directeur van het Regionaal Fonds voor Actuele kunst Grand Large — Hauts-de-France (FRAC).
Géraldine Gourbe : Filosoof en onafhankelijk commissaris, specialist van de artistieke scène van Los Angeles. Sinds 2015 werkt zij aan het herschrijven van de culturele historie van Frankrijk van 1947 tot 1981.
Grégory Lang : Onafhankelijk commissaris en producent, stichter van Solang Productie.
Sophie Warlop : Directeur van Plaats voor Hedendaagse kunst en Actie (LAAC) en museum voor Schone Kunsten van Duinkerke, Musées de France.

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE wordt georganiseerd in een nauwe samenwerking door het FRAC Grand Large — Hauts-de-France en het LAAC- Musée de France – in samenwerking met Actuelee kunst en kamer voor Handel en Nijverheid – Littoral Hauts-de-France.

Nationaal centrum voor Plastische kunsten (CNAP) partner van **GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE**.

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE kreeg de steun van het ministerie van cultuur DRAC Hauts-de-France, de regio Hauts-de-France, de Communauté Urbaine de Dunkerque / Grand Littoral en de stad Duinkerke.

GIGANTISME
PERSCOMMUNIQUÉ

Vanaf 4 mei 2019 tot 5 januari 2020 zal GIGANTISME – KUNST EN INDUSTRIE zich verspreiden over de kunstsites van de stad Duinkerke rond drie bijzondere plaatsen : de industriële site van de Hal AP2 - Regionaal Fonds voor Actuelee Kunst Grand Large — Hauts-de-France (FRAC) en Plaats voor Hedendaagse kunst en Actie — Musée de France (LAAC) – met weerklank in de hele regio.

Deze nieuwe triënnale tast de relaties af tussen kunst en industrie. Hier worden bruggen gebouwd tussen creatie en de economie. Op die manier kan een stad getekend door zijn industrieel karakter en zijn haven de bakermat zijn van samenwerking tussen de regionale overheden en de plaatselijke partners. Er wordt gekozen voor een pluridisciplinaire aanpak, er wordt teruggekeken, stilgestaan maar ook vooruit gezien door de bril van de kunstenaar, die van de ingenieur, de designers of de architecten.

De industriële site van de Hal AP2 kan buitenmaatse werken binnenhalen. Dit denken in gigantische grootheden weerspiegelt binnen wat er buiten de hal te beleven is aan actuele kunst. Het FRAC Grand Large — Hauts-de-France verkent het gigantisme en vertaalt het naar het thuisniveau. Het LAAC – Musée de France buigt zich over het proces dat voorafgaat aan de realisatie van een dergelijk project en zoomt in op de Amerikaanse creatievelingen en hun invloed op de Franse kunstscène.

De eerste editie van deze triënnale ontwikkelt zich vanuit een onderzoeksproject dat vanuit een verrassende hoek de kunst van 1947 tot 1989 bekijkt. De literatuur vermeldt uit deze periode bijna alleen Amerikaanse iconen. Deze triënnale belicht ook de Franse component van die kunstperiode en zo kunnen de vaak vergeten Fransen eindelijk uit de schaduw treden. GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE zet deze kunst weer in het midden van de aardverschuivingen van die tijd en onderstreept de banden die in die periode leefden tussen Franse kunstenaars en hun collega's van over de grens, wat samen zorgde voor een artistieke en industriële meerwaarde.

Deze Triënnale ontvouwt zich over meer dan 4 000 m², laat meer dan 200 werken uit publieke of private collecties, galerijen en kunstateliers zien. De eerste editie van deze Triënnale valt uiteen in vijf hoofdstukken :

- ***Hoofdstuk 1 : Mentale Landschap*** rond kunstenaars en performances, in de Hal AP2, de overdekte straat en de Belvedère (5de verdieping) van het FRAC en in de publieke ruimte.
- ***Hoofdstuk 2 : Op zijn Amerikaans !***, tentoonstelling in het LAAC
- ***Hoofdstuk 3* : *Space is a House*,** tentoonstelling op het gelijkvloers en op de derde en vierde verdieping (FRAC Grand Large)
- ***Hoofdstuk 4 : Parallelle Schermen***, programmatie van Films in het LAAC
- ***Hoofdstuk* 5 : *Hoogtepunten, Dieptepunten,*** een programma met wandelingen en ontdekkingen rond immateriële werken en performances die inspelen op de letterlijke hoogte - en dieptepunten in Duinkerke.

↑ Hera Büyüktaşçıyan, *On Threads and Frequencies*, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1: Mentale Landschap,* 2019, Duinkerke, Frankrijk © Courtesy de kunstenaar en Green Art Gallery, Dubai. Foto : Aurélien Mole

↑ Tatiana Trouvé, *Desire Lines*, 2015, metaal, epoxyverf, hout, inkt, olie, koord, 350 x 760 x 950 cm, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1: Mentale Landschap,* 2019, Hal AP2, Duinkerke, Frankrijk © Courtesy Gagosian Gallery, König Gallerys. Foto : Frac Grand Large — Hauts-de-France

↑ Bernar Venet, *Effondrement d'arcs (Instorting van bogen)*, 2016, cortenstaal, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1 : Mentale Landschap,* 2019, Hal AP2, Duinkerke, Frankrijk © Adagp, Parijs 2019. Courtesy Archive Bernar Venet, New York. Foto : Aurélien Mole

↑ Anita Molinero, *Bouche moi ce trou 2 (Dicht dat gat 2)*, 2018-2019, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1 : Mentale Landschap,* 2019, Hal AP2, Duinkerke, Frankrijk © Adagp, Parijs 2019. Courtesy Galerie Thomas Bernard. Foto : FRAC Grand Large — Hauts-de-France

GIGANTISME
INTENTIENOTA

#1 IN EUROPA (1947-1989)
GIGANTISME haalt zijn kracht uit een unieke persoonlijke ingesteldheid die na de Tweede Wereldoorlog het moderne Europa mee vorm heeft gegeven.

Deze culturele, artistieke historiek is deels te danken aan het samensmelten van kunst en industrie, wat aan de technieken, processen en ideeën nieuwe kansen gaf. Dit levend erfgoed, waarover bitter weinig geschreven is, vraagt dat wij het grijpen en begrijpen. Begrijpen hoe deze Westerse moderniteit tot stand is gekomen, gevormd is en verspreid, laat ons toe om de inzet te grijpen. De evolutie van de beweging in kaart brengen zorgt ervoor dat we genuanceerder kunnen kijken naar de tegenstelling tussen globalisatie en nationalisme, dat we met de nodige recul kunnen kijken naar het dilemma tussen vooruitgang en onthaasten. Het scharniermoment – het jaar met de twee gezichten – het jaar van Janus – is volgens heel wat historici het jaar 1947. Op dat ogenblik woedt een existentiële crisis zonder voorgaande. Wat wij altijd als onze basis hebben aanzien, ons humanisme en zijn waarden, heeft in de zwarte jaren van de oorlog een gigantische deuk gekregen. De “nationale identiteiten” zijn ook in de wereld van de kunst, in het intellectuele, sociale en economische leven een belangrijke rol gaan spelen vanaf de jaren 40. Het was de sprankel waarop het toekomstige zelfvertrouwen was gebaseerd.

Vanaf halverwege de jaren 50 en nog veel sneller in de jaren 60 ontstaat in recordtempo een nieuwe maatschappij, eentje die erop gericht is om vanaf nu zonder conflicten en zonder crisis samen te gaan. In recordtempo wordt een handelsmerk van het gigantisme. Grondstoffen worden bovengehaald, energie is de nieuwe god – steenkool en staal, petroleum en elektriciteit, kernenergie... het is de nieuwe industriële macht en de politiek antwoordt met een Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS). Dit heeft een enorme impact op hoe wij kijken naar de ruimte en gigantische constructies duiken op in landelijk gebied, aan de kusten en in de steden. De schaal wordt verlegd, er wordt zelfs gekeken naar de ruimte die zich buiten onze aarde bevindt. En in de kunst verlaat men het veilige kader van het canvas of de sokkel voor nieuwe vormen. De nieuwe werken ontstaan door samenwerkingen tussen kunstenaars, ingenieurs en architecten. Je zou in veel gevallen kunnen spreken van land-art – simultaan ontstaan als de bekendere Noord-Amerikaanse land-art. Technieken die voordien voorbehouden waren voor de constructie doen hun intrede : lastechnieken, assemblage, stapelen, het (her)stijlen... Deze samenwerkingen maken deel uit van een nieuwe cultuur. De industriële manier van werken en de kunst gaan hand in hand en houden dit vol tot de shock van de oliecrisis van de jaren 70, als plots de niet-te-stoppen vooruitgang tot stilstand komt.

De vooruitgang is merkbaar in het leven van elke dag van de Europeaan, een nieuwe levenskwaliteit biedt zich aan, die de productie, de keuzemogelijkheden en de alledaagse voorwerpen op sleeptouw nemen. Luxegoederen zoals auto’s, elektrische huishoudtoestellen komen binnen handbereik. Consumptiegoederen worden aangeprezen in salons, worden besproken in de media, er wordt over gefilosofeerd door de intellectuelen. Wat zeldzaam en uniek was, wordt gemeen goed. En dus herhaalt de Franse abstracte kunst motiefjes in een oneindige mars. Het gigantisme loopt synchroon met de Franse versie van het minimalisme. Design versimpelt tot een pure vorm-functie-relatie, dit met het oog op een betere productiviteit en doet zijn intrede in de gewone huiskamer maar ook in vitrines als artistiek object. Supermarkten kiezen een huisstijl, reclameaffiches duiken op, de pop art *made in France* is overal en gaat vaak verder dan het uitgangspunt van de stichters van deze beweging.

Nieuwe moderne steden schieten uit de grond vanaf de jaren 60 en vermenigvuldigen zich in de jaren 70. Het nieuwe urbanisme heeft een belangrijke artistieke kant. Maar als de jaren 60 aflopen en de zeventigerjaren zich aankondigen slaan heel wat artistieke en architecturale projecten om in een kritiek op de cultuur die hen heeft grootgebracht : de massaconsumptie en zijn massamaatschappij.

De nieuwe beelden voeden zich door te laten zien, door te bevragen in een vorm van satire. De moderne goesting naar alsmaar groter wordt op de korrel genomen. De grote

projecten zijn poelen van anonimiteit, van nivellering, van uitwissen van verschillen. Merken en nieuwe managementmethodes, het onder de knie krijgen van allerlei fascinerende vormen van telecommunicatie verwijzen naar de Verenigde Staten, het land dat de nieuwe moderniteit naar ons heeft gebracht met het Marshall-plan dat Europa na Wereldoorlog 2 heeft doen herrijzen. De tertiaire sector neemt de bovenhand op de traditionele arbeiders- en boerenlogica. De kunstwereld volgt deze evolutie in zijn relatie met de industrie. Werkloosheid wordt een bedreiging. Zij die kwamen uit onze oude kolonies om hier het wonder van de jaren 60 mee mogelijk te maken, de migranten die geholpen hebben bij de wederopbouw van Europa worden in een negatief daglicht gesteld, het nationalisme is in opmars.

In de loop van de jaren 80 grijpen de merken, ketens en supermarkten van de wegwerpcultuur in het stedelijke landschap, ze doen onze nationale grenzen vervagen. Oude industriële takken moeten plaats maken voor nieuwe, maar de oude gebouwen blijven staan en de nieuwe grandioze ruïnes vormen een bijzonder fascinerende wereld, urban exploring wordt geboren. De machteloosheid van een gebouw dat ooit een toonbeeld was van de industriële vooruitgang, fascineert. Dit machtig universum blijft smeken om aandacht van de kunstenaar, kunst en industrie versmelten in een nieuwe symbolische eenheid. De beeldcultuur, de muzikale cultuur, de enorme boom van de media – de pers, radio, televisie – vormen een nieuwe dynamiek die kunst en industrie, gedematerialiseerd, in tegenstroom en globaal, doen sprankelen. Tegelijk ontstaan ook nieuwe technische mogelijkheden, video- en geluidsinstallaties komen binnen handbereik.

De val van de muur in 1989, een moment dat heel Europa heeft meebeleefd via het kleine scherm, doet de hele internationale orde omslaan. Een nieuwe historiek, een nieuwe aardrijkskunde doet de Koude Oorlog verdwijnen. Nieuwe geo-politieke, ecologische, technische kwesties duiken op, een nieuwe uitdaging voor onze geest. Het koppelteken tussen kunst en industrie, dat is het Gigantisme.

KD, GG
GL en SW

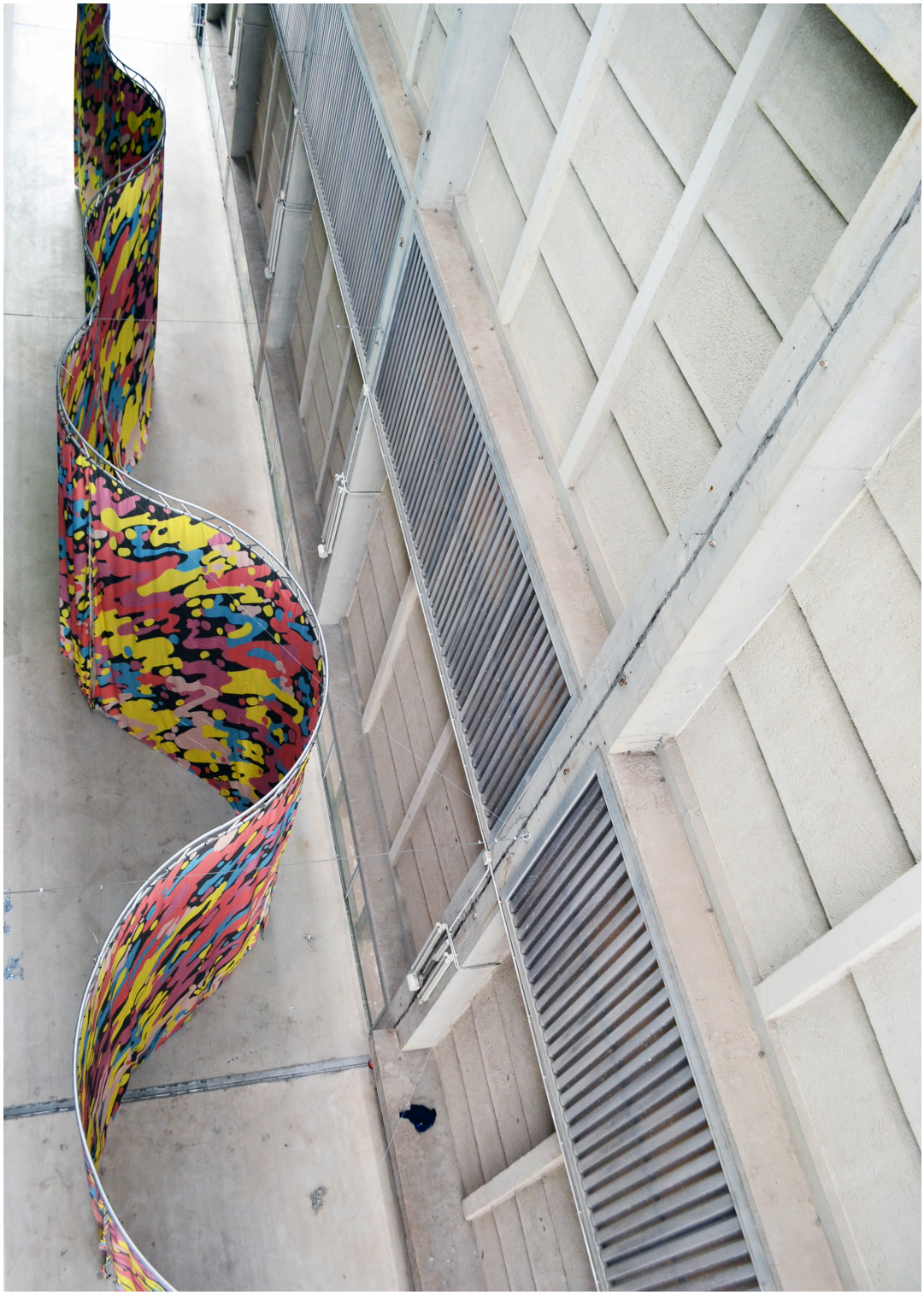

↑ Alexandre Périgot, *Dumbodelire*, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1: Mentale Landschap,* 2019, FRAC Grand Large — Hauts-de-France, Duinkerke, Frankrijk © Alexandre Perigot, coproductie Le Carré Scène Nationale, Château-Gontier. Courtesy de kunstenaar en Solang Production Paris Brussels. Foto : FRAC Grand Large — Hauts-de-France

GIGANTISME
HOOFDSTUK 1 : MENTALE LANDSCHAP

Mentale Landschap laat de geglobaliseerde industrie op kleine en grote schaal interageren met de mondiale consumptie, het gebruik van de ruimte en de functionele architectuur, het patrimonium en de hedendaagse kunst.
Dit hoofdstuk is te zien op verschillende plaatsen rond de "Pole d'Art Contemporain" met werken op maat van de ruimte en van het industriële landschap, de haven en de kust van Duinkerke. Het publiek herontdekt op die manier de eigen stad of streek.

De installaties zijn bedacht voor de plaats waar ze staan. Zij spelen in op de fantasie van het materiaal, de beweging en stroom van industriële objecten die overal in het Duinkerkse aanwezig zijn. Het is een filmdecor waarin zich een aantal grote momenten van het naoorlogse Europa hebben afgespeeld. De Kunstenaars werken met nieuwe materialen, experimenteren met nieuwe technieken en denken zo buiten de traditionele “box” van schilderij en sculptuur. Het kader wordt verlaten, ingenieurs en bedrijven worden de nieuwe partners. Werken worden in serie geproduceerd. Werken worden groter, om niet te zeggen gigantisch groot en soms pakken ze het hele landschap in.

Een sterk symbool van deze industriële kunst is de Hal AP2, een buitenmaatse en buitengewone fantasie die werd gerealiseerd en die een ideaal uithangbord is voor GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE
Grootte, gewicht, materialen en de relatie met de omgeving maken van deze werken nieuwe landmarks. De interactie tussen de buur en de industriële kathedraal laat een spel van vergelijken en verschillen ontstaan. De oude hal kreeg een tweelingbroer, een kunsttempel gerealiseerd door de architecten Lacaton & Vassal.
(Projecten van **Angela Bulloch, Carlos Bunga, Anita Molinero, Alexandre Périgot, Delphine Reist, Tatiana Trouvé en Bernar Venet**)

De vijfde verdieping van het FRAC (de Belvedère) doet ons naar de vloedlijn kijken vanuit drie perspectieven : aan de ene kant de haven met zijn vuurspuwende schouwen van de raffinaderijen ; aan de andere zijde de wandeldijk met zicht op zee en de kunstsites : het LAAC en het FRAC. Er is ook nog de passerelle die al deze elementen verbindt. De werken in en rond deze belvedère kenmerken zich door hun serialiteit en verscheidenheid en behouden hun eigen bijzondere ingenieusiteit.
(Werk van **Robert Breer, Charlotte Posenenske, Takis** en projecten rond vlaggen verspreid over de plezierhaven die je uitnodigen om dit alles vanuit verschillende perspectieven te ontdekken.
In de publieke ruimte worden projecten, sculpturen of installaties geplaatst, geassembleerd en geïnstalleerd met de medewerking van lokale bedrijven. Dit vormt de basis voor toekomstige samenwerkingen voor de publieke ruimte in het verlengde van de reeds bestaande beeldentuin van het LAAC.

Op de kunstsite van het Grand Large, dat lang de bakermat van de Duinkerkse scheepsbouw was (Ateliers et Chantiers de France) wilde Gilbert Delaine (stichter van het LAAC) eind de jaren 70 een museum met tuin inrichten waarbij de torenkranen van de haven een ideaal decor zouden vormen. Stad, kunst en haven zouden zo met elkaar verzoend worden. Het LAAC werkt verder vanuit deze ambitie en heeft daarbij de hulp gekregen van het FRAC dat op die scheepswerfsite werd opgericht. Kunstenaars worden uitgenodigd op de kaaien, langs het kanaal en in de plezierhaven en laten alles evolueren samen met de veranderingen in de haven.

Bepaalde buiten-parcours zijn opgebouwd rond immateriële werken gebaseerd op een orale cultuur. Het overdragen van verhalen vormt de basis voor performances. Zo wordt het publiek uitgenodigd om beter te kijken naar wat er rond hen gebeurt, om het industriële landschap en dat van de haven en de dijk te herzien. Het zijn allemaal elementen die de wandelaar meeneemt als hij vanuit verschillende uitkijkposten de werken en de omgeving bekijkt en beschouwt.
(Werk van **Nathalie Brevet_Hughes Rochette, Jean-Daniel Berclaz, Hera Büyüktaşçıyan, Maya Hayuk, Donovan Le Coadou, Tania Mouraud, Matt Mullican,** , en anderen.
Projecten binnen de orale cultuur van **Céline Ahond, Dector & Dupuy, Mark Geffriaud, Dominique Gilliot, Ludovic Linard, Flora Moscovici**)

Beschrijving van een aantal werken :
Anita Molinero, Frans kunstenaar, werkt met

↑ Carlos Bunga, *Cathedrale*, 2019, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1 : Mentale Landschap,* 2019, Hal AP2, Duinkerke, Frankrijk © Foto : Aurélien Mole

polyurethaan, een vorm van plastic. Plastic is een schitterend materiaal dat zich in alle vormen laat gieten en dat fantastische werelden kan creëren. Muren en rechte bogen dialogeren met de mentale architectuur van de gebouwen. Het ruwe karton bedekt met pastelkleuren van de Portugese kunstenaar **Carlos Bunga** vertelt hoe vergankelijk dit materiaal is als je het vergelijkt met steenkool, staal, petroleum en plastic. Maar vertelt ook hoe bruikbaar en nuttig dit karton is in een wereld waarin alles verpakt wordt.

Een lichtgevende mechanische installatie van de Zwitserse kunstenares **Tania Mouraud**[1] [1]werd bedacht voor de publieke ruimte, een tweeluik op een stadsgevel en op twee bakken op de site van Rubis Terminal in de haven, zichtbaar van op straat en van op een schip. Het is een poëtische ingreep in de Duinkerkse geschiedenis. In de haven is er verder nog de keuze voor een Shakespeare-citaat (in Engels en Frans). Zwarte letters op witte achtergrond zijn uitgerekt tot ze nauwelijks nog leesbaar zijn. "De moeilijke leesbaarheid verandert deze gigantische tekst in een abstract geometrisch decor dat de architectuur benadrukt. Enkel door je te verplaatsen kan je als wandelaar de volledige tekst lezen en zo breekt deze zoektocht het eenzame van de gewone tocht door de stad ».

De werken toegevoegd in het kader van GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE, ontmoeten een aantal monumentale werken die al aanwezig waren (**Bernar Venet, Arman**...). De eerste dateren uit de jaren 80, toen ook al een samenwerking tussen de industrie met het Museum van Hedendaagse Kunst dat later omgedoopt werd tot het LAAC.

Dit parcours is verder ook een herontdekken van de gratis openbare publieke ruimte, als een parcours in het hart van de stad en de ruimte. Een plaats waar je stilvalt en ontmoet, waar zee, zeegat en kanaal elkaar ontmoeten. Een plaats waar mensen graag komen.

KD, GG,
GL en SW

1 Het werk van Tania Mouraud werd uitgevoerd in opdracht van Rubis Mécénat.

↑ Maya Hayuk, *Future Past Sunrise*, 2019, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1 : Mentale Landschap,* 2019, Duinkerke, Frankrijk © Courtesy de kunstenaar en Alice Gallery, Brussel. Foto : Aurélien Mole

↑ Nathalie Brevet_Hughes Rochette, *411237 [1] 411329 [6],* 2019, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1 : Mentale Landschap,* 2019, Duinkerke, Frankrijk © Adagp, Parijs 2019. Foto : Aurélien Mole

↑ Tania Mouraud, *SESOS*, 2019, als onderdeel van GIGANTISME — KUNST EN INDUSTRIE, *Hoofdstuk 1: Mentale Landschap,* 2019, Rubis Terminal, Duinkerke, Frankrijk © Tania Mouraud, Adagp, Parijs, 2019. Courtesy Rubis Mécénat cultural fund. Mise en situation © Amandine Mineo.

↑ Jacques Villeglé, *Intervention boulevard du Palais à Paris, juin 1982 (Installatie Boulevard du Palais in Parijs, juni 1982*), Collectie FRAC Bretagne © Adagp, Parijs 2019.

GIGANTISME
HOOFDSTUK 2 : OP ZIJN AMERIKAANS !

Gilbert Delaine, stichter van het LAAC, dat aanvankelijk “Museum voor Hedendaagse Kunst” werd genoemd, hield ervan om het industriële landschap van Duinkerke te vergelijken met de Amerikaanse vlakte van de Far West. In de jaren 70 gooit de komst van de metaalindustrie heel de haven van Duinkerke ondersteboven. De nieuwe "captains of industry" worden door Delaine gestimuleerd om mecenas te worden. Kunstenaars zoals Arman, César, Mathieu, Télémaque, enz. Delaine nodigt kunstenaars uit richting Duinkerke. Dit avontuur uit de jaren 70 rond de bijzonder figuur van Gilbert Delaine vormt de basis en het model voor GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE. Dit levende erfgoed (de collectie van het LAAC, de verhalen en ervaringen rond dit museum) overziet een periode van 1947 tot 1989, het verhaal van deze visionaire historie en de situatie binnen een Europese context. Het brengt ons terug naar de tijd dat alles mogelijk was ; de succesmomenten (waarop het soms lang wachten was), de mislukkingen die soms mythische proporties aannemen, denk maar aan de Concorde (enig (samen met de Tuypolev TU 144) supersonisch vliegtuig voor passagierstransport waarvan slechts 20 exemplaren zijn gebouwd tot in 1979).

De tweede Wereldoorlog, maar ook alle andere oorlogen die volgden (koude oorlog, oorlog in Indochina, Algerije, Vietnam, Korea) hebben hun sporen nagelaten in het werk van kunstenaars vanaf de jaren 50.
Ook nieuwe materialen duiken net na hun uitvinding op in de wereld van de kunst (De Nieuwe Realisten). **Gérard Deschamps**, na zijn militaire dienst in Algerije, hergebruikt dekzeilen van het Amerikaanse leger voor grote monochrome werken. Deze dekzeilen en andere tentzeilen duiken opnieuw op in het werk van onder andere **Claude Viallat**.
Industrieel materieel wordt grondstof voor de kunstenaar – materiaal dat niet bedoeld is voor de kunstenaar en toch dient als inspiratie – en zo ontstaat iets wat buiten het traditionele Franse canvas valt, abstracte schilderkunst op een raamwerk gespannen.
Arman was een Franse Marinesoldaat tijdens de oorlog in Indochina en zal bij zijn terugkeer in zijn werk en doorheen zijn loopbaan blijven oproepen tot vrede tussen de naties.

Soms klinkt een vreedzame oproep, soms een woedekreet dat het goed gepland uitmoorden van de massa blijft duren. Zijn focus gaat verder ook naar technologie en vooral de gemotoriseerde militaire voertuigen die onder impuls van het Marshall-plan een nieuwe functie krijgen. De automobielindustrie is een van de voorbeelden waar militair materieel uiteindelijk voor de mens wordt ingezet. En zo duikt deze technologie ook op in het werk van de kunstenaar. Autolak bedekt vanaf begin de jaren 60 de pré-popwerken, monochromen *made in France* (**Bernar Venet**), stukken van Renaultauto’s worden sculpturen (**Arman**), plastische industriële elementen zetten uit. Getekende of geschilderde mechanismen vermenigvuldigen zich dankzij **Jean Dewasne**. De fabriek als universum (waarin werk verdeeld wordt over verschillende posten, waar nieuw materiaal en gereedschap opduikt, waar seriewerk de regel wordt) gaat ook de kunstenaar beïnvloeden.

De uitdaging van GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE is om Duinkerke helemaal te veranderen, een nieuwe invulling van de stedelijke omgeving. De openbare weg wordt het speelterrein van kunstenaars, architecten en ingenieurs. **Takis** laat zijn lichtgevende en kinetische sculpturen de publieke ruimte en de nieuwe stad veroveren. **Nicolas Schöffer** "dynamiseert de ruimte" met zijn lichtobjecten en zijn technologische toren. **François Morellet** minimaliseert en formaliseert een lichtgevend signaal. Tussen kunstobject en gebruiksvoorwerp vervaagt de scheiding. Ruimte wordt plaats voor ontspanning voortgestuwd door kunstenaars zoals **Robert Malaval, Niki de Saint-Phalle, Christo, Guy Rottier**... Europese en Amerikaanse kunstenaars (**Brion Gysing**) herdenken zo het concept museum. Kunstenaars-architecten bedenken nieuwe woonvormen : transparant, vliegend, onder de grond. De enige limiet is de hemel (en dan nog). Maquettes worden in het werk van **Piotr Kowalski** kunstobjecten die een ander licht werpen op een vreemde wereld of op de wereld van morgen. Tot 1972 waren we er nog van overtuigd dat de mens op eigen kracht de wereld – ten goede – zou veranderen.

Het lijkt daarom nodig om op zoek te gaan naar een gemeenschappelijke beeldtaal, zichtbaar aan het raam, bij de uitgang van gebouwen of

↑ Gérard Deschamps, *Bâche de signalisation (Signalisatiedekzeil)*, 1961, 356 x 750 cm © Adagp, Parijs 2019. Collectie KUNST Passion

autowegen, van op de maan, vanuit de hemel. Een heel semantisch universum op zoek naar nieuwe betekenis, zoveel verschillende visies van verschillende kunstenaars : **Jacques Villeglé, Matt Mullican,** dichters **Isidore Isou, Roland Sabatier, Bernard Heidsieck,** of grafisten **Jean Widmer** en **Roy Adzak**.

Nochtans bedreigt een dergelijk ongeremde vooruitgang ook onze diversiteit. Willen we allemaal hetzelfde worden, laten we onze beweegruimte robotiseren? Laten we ons anders-zijn vervagen ? De techno-maatschappij waarin we leven sinds de jaren 70-80 wordt steeds sterker. De inzet voor "KUNST en INDUSTRIE" wordt gigantisch.

KD, GG,
GL en SW

↑ Gérard Deschamps, *L'art au coco, c'est pas l'art à tata*, (Kokoskunst is geen Tatakunst), 1961, assemblage van Japanse bedrukte doeken, 140x200cm, Collectie galerie KUNST Passion © Adagp, Parijs ,2019

↑ Dennis Oppenheim, *Tune Towers (détail)*, 1979, geluidinstallatie, hoogte van de torens 72 à 255 cm x 36 x 36 cm © Dennis Oppenheim. Foto : Muriel Anssens. Collectie Frac Grand Large — Hauts-de-France

↑ Jean-Pierre Raynaud, *Mur 814 (détail)*, 1967, polyesterhars versterkt met glasvezel, alydehars op metaal en plastic, elk paneel : 100 x 75 cm. Collectie MAC VAL - Musée d'Art contemporain van Val-de-Marne ©Adagp, Parijs 2019. Foto : Jacques Faujour

↑ Claude Viallat, *Sans titre (Zonder titel)*, 1980, acrylverf op militair doek, werk bestaand uit 3 delen. Foto : Sebastiano Pellion di Persano © Adagp, Paris 2019. Courtesy Galerie Templon Parijs & Brussel

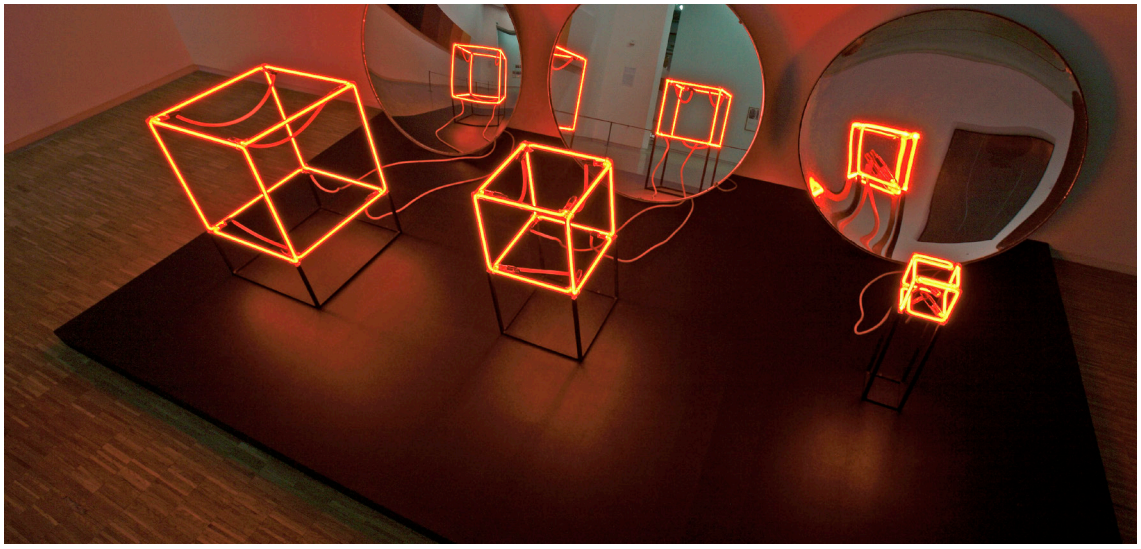

↑ Piotr Kowalski, *Identité n°2*, *(Identiteit n°2)*, 1973, 3 kubussen in rood neon op een stalen voet. 3 spiegels waarvan 1 concaaf, 1 plat, 1 convex. Geïnstalleerd in stalen (gezandstraald inox) schelpen ; 1 houten sokkel zwart gelakt. Transfo, néon, staal, spiegel, gelakt hout, 85 x 300 x 200 cm © Adagp, Parijs 2019. Collectie Centre Pompidou, MNAM-CCI

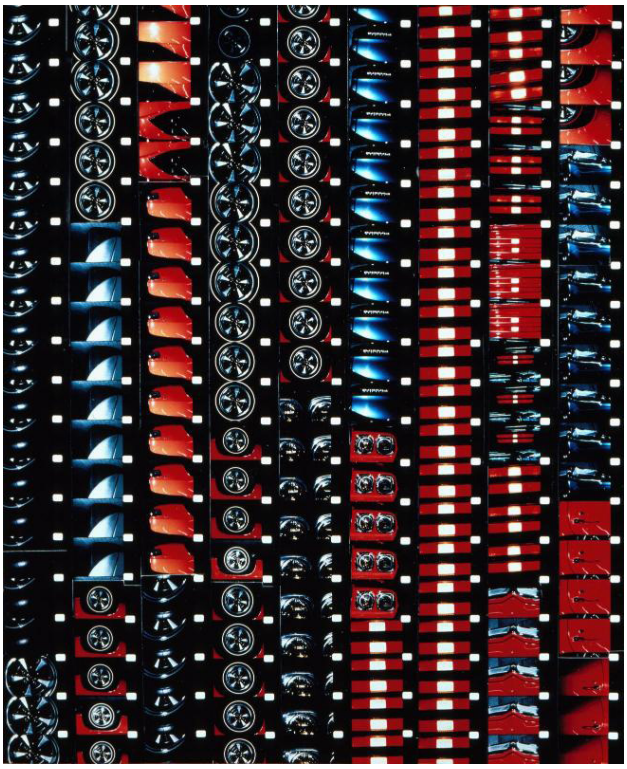

↑ Peter Stämpfli, *Firebird*, 1969, cinematografische film 16 mm kleur, geluid, 4'10'' © Adagp, Parijs 2019. Collectie Centre Pompidou, MNAM-CCI

↑ Jean Dewasne, *Cœur Cinabre* (Vermiljoenen Hart), XXe eeuw, 89 x 67,3 cm, lithografie, papier, Collectie van het LAAC — Musée de France, Stad Duinkerke © Adagp, Parijs 2019. Foto : E. Watteau

↑ Christian Jaccard, *Échelles de cordes*, 1972-1973 © Adagp, Parijs 2019. Collectie Centre Pompidou, MNAM-CCI, Dist. RMN-Grand Palais / foto : Centre Pompidou, MNAM-CCI

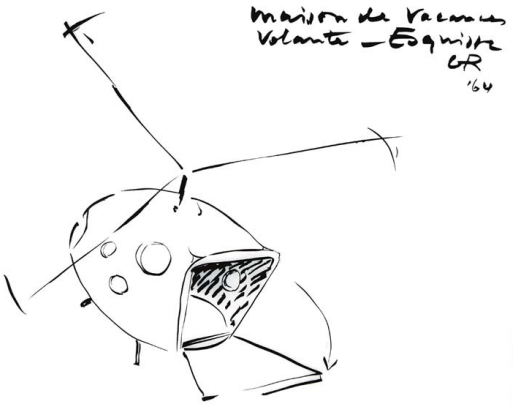

↑ Guy Rottier, *Maison de vacances volante* (Vliegend vakantiehuis), 1963-1964, maquette en tekening, 1963-1964 56 x 134 x 134 cm
© Collectie Frac Centre - Val de Loire. Foto : Philippe Magnon.

↑ Carla Accardi, *Paravento*, 1972, paravent met vijf delen, elk element 95 x 60 cm © ADAGP Parijs 2019. Collectie Frac Grand Large — Hauts-de-France. Foto : Stéphane Himpens

GIGANTISME
HOOFDSTUK 3 : SPACE IS A HOUSE

Tegenover de dijk van Malo-les-Bains tussen de haven van Duinkerke en het strand staat het gebouw van **Fonds Régional d'kunst contemporain Grand Large — Hauts-de-France (FRAC)** een ontwerp van het architectenduo Anne Lacaton & Jean-Philippe Vassal. Het is de schaduw en het transparante spiegelbeeld van de industriële Hal AP2 (prefabricatie atelier n°2) en getuige van de rijke historie van de Duinkerkse scheepswerven. Het fonds heeft ondertussen zo'n 1700 kunstwerken verzameld van de jaren 60 tot vandaag.

Het FRAC Grand Large kiest van bij het begin voor de dialoog tussen kunst en design, wat ook in deze GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE zijn sporen nalaat. Designvoorwerpen hebben onze huishoudens veranderd tussen 1947 en 1989 en verdient zo zijn plaats in het museum. ***Space is a House*** is te zien op drie verdiepingen van het FRAC.

Vanuit de intieme kring, onze kleine cocon, vertellen deze voorwerpen de aardverschuiving van ons naoorlogse huishouden, aanvankelijk een comfortabel nest vol Europese moderniteit voorbehouden voor wie het zich kan permitteren. En daarna de popularisering gevolgd door massaproductie en de nieuwe standaard-interieurs die dan weer door de kunstenaars op de korrel worden genomen.

Van een wereld in zwart en wit, zonder behangpapier, zonder badkamer en frigo evolueert onze thuis naar een interieur in de technicolor, naar het beeld van de Amerikaanse cinema, binnengebracht in het zog van het Marshall-plan. Het Europese modernisme vol lijntjes en kleuren van kunstenaars zoals **Hans Hartung, Juan Miró** en **Alexander Calder** verspreid door interieurmagazines die een woning concipiëren als een uitgebalanceerd maar onbewoonbaar samenspel van meubel en kunst.

Deze moderniteit van na de oorlog krijgt verder vorm door de Matisse-revolutie van papier voor hotelinterieurs en kapellen : ornamenten, herhaalde motieven, grote schaal en formaat, beïnvloeden een hele rits Europese en Amerikaanse kunstenaars : **Patrick Saytour, Bernard Pagès, Shirley Jaffe, Pierrette Bloch, Carla Accardi, Lili Dujourie, Nathalie Du Pasquier**, enz. Deze kunstige, decoratieve historie (Frankrijk en Europa) werd lang met een scheve blik bekeken, maar kan vandaag met enige trots worden bekeken.

De productie en verspreiding van design geïnspireerd op de "ware kunst" verspreidt zich vanuit Parijs tot 1964. Daarna ontstaat een nieuwe Europese minimalistische stroming – **Aurélie Nemours, Marcelle Cahn, François Morellet, Max Bill, Antonio Calderara** samen met Amerikaanse minimalistische kunstenaars die zich laten inspireren door de Europese abstracten (**Ellsworth Kelly** en **Sol LeWitt**) en in perspectief worden geplaatst door designers zoals **France Bertin, Danielle Quarante, Roger Landault, Pierre Paulin, Christian Germanaz, Roger Tallon, Eero Arnio, Superstudio**, enz. In de jaren 60 werken designers vanuit het concept van het vermenigvuldigen van deze minimalistische vormen om het geometrische en het organische hun sensuele vormen te geven (**Gaetano Pesce, Studio 65**) als echo van de bevrijde lichamen, seksualiteit als basis voor nieuwe kunst : de lichaamskunst.

Dit serieel werken maakt van GIGANTISME een teken dat 'times are a-changing' – dat productie en verspreiding van kunst niet meer op dezelfde manier gebeurt, dat sommige materialen uit de tijd zijn en ander meer dan ooit actueel. Kunstenaars zoals de Nieuwe Realisten hebben dit begrepen. Zij blazen met **L'Atelier A** een nieuwe wind door de design op het moment dat meubilair via de supermarkt aan een prisunic kan worden gekocht (**Claude Courtecuisse**). Design is meer en meer binnen handbereik, het garandeert de frisheid van de vooruitgang thuis. Een luie zetel van waaruit je de eerste man op de maan ziet wandelen, alsof de ruimte bij ons thuis is gekomen : ***Space is a House.***

Wij kijken vandaag zonder gevaar naar een oorlog die op hetzelfde ogenblik woedt. Er is oorlog maar niet hier. Deze design ontstaat terwijl de koude oorlog Europa overspoelt. Het is deze jaren 60 context die ons vandaag een wrang gevoel geeft : de revolutie van ons huishouden dankzij seriewerk zorgt voor individualisme, conformiteit, anonimiteit.

↑ Shirley Jaffe, *Boulevard Montparnasse,* 1968, olie op doek, 180 x 295 cm © Adagp, Parijs, 2019 / CNAP / Foto : Yves Chenot

De decoratieve waarde van het design en van de kunst blijkt een illusie en kunstenaars gaan het al vlug afzweren : **Daniel Spoerri, Marcel Broodthaers, Jean-Michel Sanejouand, Jean-Jacques Lebel, Alain Jacquet, Michel Journiac, Nancy Wilson- Pajic, Hans-Peter Feldmann, Jacques Monory**, enz.

Europa is ondertussen ook niet langer de enige bakermat van de kunst en thuis wordt het theater van ideologische discussies tussen generaties. In de loop van de jaren 80 verkennen kunstenaars nieuwe vormen vanuit het imaginaire van de bedrijven, vanuit een corporatisme zonder rekening te houden met de standaard en de eisen van onze voorouders (**Victor Burgin, Philippe Cazal**, enz.).

KD, GG,
GL en SW

↑ Claude Viallat, *1966/018,* 1966, 130 x 100 cm, verven op canvas © Courtesy Galerie Ceysson Bénétière

↑ Hans Hartung, *T1980-R26*, 14 oktober 1980 © Adagp, Paris, 2019. Collectie FRAC Provence-Alpes-Côte d'Azur. Foto : Stanislas de Grailly / Fine arts delegation

↑ Claude Viallat, *Sans titre (Zonder titel)*, 1972, gebrand canvas en vlekken 225 x 214 cm © Adagp, Paris, 2019. Centre Pompidou, MNAM-CCI / Philippe Migeat/Dist. RMN-GP

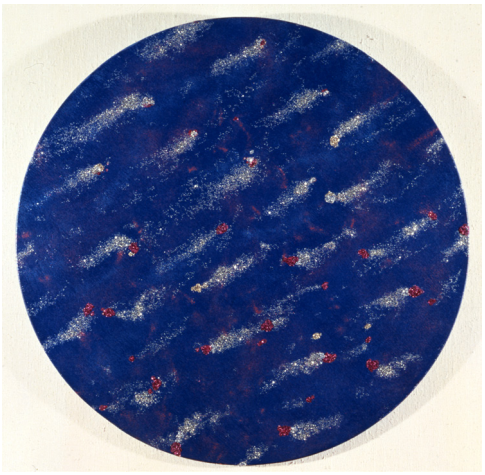

↑ Robert Malaval, *La java des comètes* (*Java comeet*), 1974, acryl en glitter op canvas, diameter : 100 cm. Museum voor moderne en hedendaagse kunst, Nice © Adagp, Paris, 2019. Foto : Muriel Anssens / Stad van Nice

↑ Pierre Paulin, *Étagère (Rek)*, 1968, wit gelamineerde mutiplex, 98 x 145 x 25 cm © Pierre Paulin / Cnap / Foto : courtesy Galerie de Casson

↑ Claude Courtecuisse, *Monobloc Soléa*, 1970, stoel, ABS kaki thermovorm, 72 x 50 cm © Claude Courtecuisse. Collectie Frac Grand Large — Hauts-de-France

↑ Verner Panton, *Panton*, 1960, stapelbare stoel, 1973, 85 x 49 x 43.5 cm © Marianne Panton / CNAP / Foto : Yves Chenot

↑ Piero Gilardi, *Pouf Sassi (Pierres)*, 1986 © Piero Gilardi / CNAP / Foto : Yves Chenot

↑ Daniel Spoerri, *La Sainte Famille (De heilige familie)* (uit de serie : *Trésor des pauvres*) (De schat van de armen) © Adagp, Paris, 2019. Collectie Centre Pompidou, MNAM-CCI, RMN-Grand Palais / Foto : Centre Pompidou, MNAM-CCI

↑ Jacques Monory, *Fragile n°12 (Breekbaar n°12)*, 1989, © Adagp Paris, 2019. Collectie FRAC Provence-Alpes-Côte d'Azur. Foto : Yves Gallois

GIGANTISME
HOOFDSTUK 4 : PARALELLE SCHERMEN

Welkom in de semipermanente bioscoop in het LAAC waarvan het programma samengesteld is door Pascale Cassagnau, commissaris in samenwerking met de artistieke directie.

Met *La Sortie des usines Lumière* à Lyon (*Uitgang van de fabriek Lumière* in Lyon) (1895) van de gebroeders Lumière en *L'Homme à la caméra* (*De man met de camera)* (1929) van Dziga Vertov staan twee bijzondere films uit de beginjaren van de cinema geprogrammeerd ; ze laten zien hoe de cinema kijkt naar de werkende wereld, hoe ze in de stad het dagelijkse leven vastleggen.

Gelijktijdig met de uitvinding van de cinema is de stad opgebouwd uit verschillende scenes die elkaar opvolgen : montage, licht en architectuur. De stad, het werk en de cinema hebben veel gemeen : ze zijn sterk in metaforen, beelden zijn geconstrueerd en de camera filmt de stad. De cinema registreert, vergezelt of anticipeert de beweging, de topografie, met het menselijke werk in de fabriek die de stad is als onderwerp. Hedendaagse kunstenaars filmen delen van de stad en bevragen (Antonioni en Wenders) de moderniteit, de publieke ruimte, met een focus op de menselijke activiteit : de arbeid.

Bedacht in samenwerking met *Images de la Culture* van het CNC. Dit is een permanente cinema naast de expositie, dit zijn Paralelle Schermen, filmvoorstellingen bij de tentoonstelling GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE. "De werktijd in beeld gebracht" gaat op zoek naar de diversiteit en bijzonderheid van de aanpak van de kunstenaars en cineasten die het beeld van de werkende mens naar hun hand hebben gezet. De films vormen een spiegel met de andere werken van de tentoonstelling omdat ze een gelijkaardige problematiek aankaarten.

Pascale Cassagnau

ANTOINE BOUTET,
Zone of initial dilution, 2006, 30'

Sud Eau Nord Déplacer (Zuid Water Noord Verplaatsen), 2014, 109'

JEAN-MICHEL CARRÉ,
Charbons ardents (Harde steenkool), 1999, 88'

DENIS COTÉ,
Que ta joie demeure (Moge het plezier blijven duren), 2014, 70'

DOMINIQUE DUBOSC,
Lip 73, 1975, 61'

HARUN FAROCKI,
In Comparison (In vergelijking), 2009, 61'
Arbeiter verlassen die

La sortie des usines (Arbeiders verlaten de fabriek), 1995, 36'

JÉRÉMY FORNI,
Traces de luttes, une histoire du groupe Medvekine-Besançon (Sporen van de strijd – een historie van de groep Medvekine - Besançon), 2006, 59'

NICOLAS KLOTZ, ELISABETH PERCEVAL,
La Question humaine (De Menselijke kwestie), 2007, 141'

MARTIN LE CHEVALLIER,
l'An 2008 (Het jaar 2008),
2010, 20'

CHRIS MARKER, MARIO MARRET,
À bientôt j'espère (Tot binnenkort mag ik hopen),
1967, 40'

OHAD MEROMI,
Worker ! Smoker ! Actor !,
2010-2013, 21'

DELPHINE MOREAU,
Gens du sucre (Les) - Morceaux d'histoires, (Suikermensen – klontjes historie), 2012, 52'

JEAN-LOÏC PORTRON,
Eisenhüttenstadt, 1999, 29'

CAROLE ROUSSOPOULOS,
Lip I
1973, 25'

Lip V
1976, 30'

Profession agricultrice
1982, 39'

MARIO RUSPOLI,
Les hommes de la baleine (Mannen en de walvis),
1958, 24'

ALLAN SEKULA,
The Lottery of the sea
2006, 27'44''

SUPERFLEX,
The Working Life, 2013,
9'50''

WANG BING,
L'Homme sans nom (De man zonder naam),
2009, 97'

HOOFDSTUK 5
HOOGTEPUNTEN, DIEPTEPUNTEN

↑© Halle aux sucres Learning Center Duurzame stad

GIGANTISME is niets meer dan een eigen blikveld, je eigen gezichtspunt.

Industrieel gigantisme en de haven maken een belangrijk deel uit van de historie en het landschap van Duinkerke. De haven van Duinkerke (3de haven van Frankrijk na Marseille en Le Havre) is meer dan 17 kilometer lang en beslaat om en bij de 7000 ha. 50,4 miljoen ton handelswaar verandert hier jaarlijks van eigenaar en plaats. De industrie werkt in domeinen van transformatie of de productie van energie. Het landschap is gekenmerkt door deze gigantische ontwikkeling.

De ontdekking van dit regionale gigantisme moet je begrijpen als je alle hoofdstukken van deze tentoonstelling in zijn context wilt plaatsen. Er zijn parcours die inspelen op de symbolen van de regio (aarde, zee en lucht) zodat ruimte kan samenkomen, dat je het geheel kan zien, dat je verbanden kan ontdekken, dat je dingen kan inschalen, dat je de streek kan doorlopen.

De interventies en de kijk van de kunstenaar, van historici, van specialisten bieden voldoende diverse blikken op de situatie om een gevoelige confrontatie te voeden van echte of onwaarschijnlijke, hoorbare of zichtbare histories.

Van de ene Belvedère naar het andere kan je vanuit de hoogte het overzicht en de nodige afstand bewaren. Vanaf het dak van de Halle Aux Sucres naar de Belvedère van het FRAC kan je neerkijken op het Gigantische parcours.

Vanop deze afstand blijft wat daar beneden ligt gigantisch, fascinerend en monsterlijk, maar uiteindelijk kan je het van hieruit onder controle houden, louter en alleen met je blik.

Een vlottend atelier zal ons meenemen naar de zee om de bijzondere schaal van de haven aan den lijve te ondervinden : de hoogte van de fabrieken, het gewicht van de machines, de schepen, de silos... als een labo op de grens van water en land waarin wij extreem kwetsbaar zijn.

En dan is er nog de Pôle Art Contemporain – waar de band met de aarde bevestigd wordt in een fysieke link tussen het LAAC, het FRAC, de Hal AP2, de publieke ruimte op de oude Scheepswerven (Ateliers et Chantiers de France). Hier zijn alle elementen verenigd om de werkelijkheid en de verbeelding, het materiële en de poëzie te laten spreken.

Kunstenaars : **Céline Ahond, Dector & Dupuy, Mark Geffriaud, Dominique Gilliot, Ludovic Linard, Flora Moscovici**

Tussenkomsten van : Archieven Duinkerke – Centrum voor het Geheugen van de stad, Château Coquelle, Conservatorium voor Muziek en Drama - Duinkerke, Stedelijke Kunstacademie van Duinkerke, Halle aux Sucres, Learning Center Duurzame Stad

Richard Schotte en Valérie Swain

GIGANTISME
COMMISSARISSEN

Keren Detton
Directeur van het Regionaal Fonds Hedendaagse kunst Grand Large — Hauts-de-France

Keren Detton voedt haar taken als commissaris vanuit de creatie en de kunstgeschiedenis met een oog voor de sociale, culturele en politiek context. Van 2009 tot 2016 staat zij aan het hoofd van het hedendaags kunstencentrum Le Quartier waar zij meer dan vijftig individuele en collectieve tentoonstellingen heeft opgezet alsook een twaalftal publicaties, kunstboeken en catalogi. Sinds 2016 put zijn vooral uit de collecties van het FRAC Grand Large — Hauts-de-France waarbij objecten steevast een belangrijke plaats innemen en waarbij elke experimentele aanpak wordt gestimuleerd.

Géraldine Gourbe
Filosoof en onafhankelijk commissaris

Sinds 2007 publiceert Geraldine Goure verscheidene essays over de artistieke scene van Los Angeles, de radicale pedagogie, de artistieke gemeenschap. Ze is onder andere de specialiste van het werk van Judy Chicago. Recenter brachten haar onderzoeken (die op hun beurt zorgen voor publicaties en tentoonstellingen) haar ertoe om de historie van het Californische minimalisme te herlezen en te linken aan de Franse culturele geschiedenis van de jaren 1947-1964.

Grégory Lang
Onafhankelijk Commisaris en consultant

Grégory Lang is onafhankelijk commissaris en consultant, producent van kunstenaars-projecten, voor individuele collecties en tentoonstellingsruimtes door kunstenaars zelf gerund. Als kunstexpert met 25 jaar ervaring stichtte hij in 2008 Solang Production. Hij initieert en begeleidt kunstenaarsprojecten, hij brengt kunstenaars in contact met anderen uit de kunstwereld en de architectuur, hij legt contacten om de kunstenaar toegang te geven tot de publieke ruimte. Hij werkt met kunstenaars van diverse generaties, curatoren, historici en verzamelaars. Hij begeleidt hen in het proces van onderzoek, coproductie, partnership en verspreiding van hun werk.

Sophie Warlop
Directeur van Lieu d'KUNST et Action Contemporaine en musée des Beaux-Arts van Duinkerke — Musées de France

With a PhD from Paris IV Sorbonne (thesis: the 17-century immigration of Flemish artists to Paris), Sophie Warlop is a Dunkirk native and since 2015 has directed both the LAAC contemporary art museum and the Dunkirk Fine Arts Museum. Intimately familiar with the history of both her city and of the LAAC, she closely collaborated with Gilbert Delaine starting in 1999, first in charge of the collections, then serving as an assistant curator. She co-signed the LAAC's scientific project for its reopening in 2005.

GIGANTISME
OP DRIE PLAATSEN

↑FRAC Grand Large — Hauts-de-France © Stad Duinkerke

Het gebouw van het **FRAC Grand Large — Hauts-de-France** midden in de haven werd ontworpen door het architectenduo Lacaton & Vassal. Het concept is een transparante replica te maken van de oude Hal AP2 – een overblijfsel van het scheepswerfverleden van deze plaats. Het FRAC heeft als missie om de collectie met Hedendaagse kunst dichter bij de mensen te brengen, dit gebeurt via uitgekiende programmatie en realisaties, ontmoetingen en uitgaven, sensibilisatie en vormingen voor de hele regio. De collectie bevat werk van 1960 tot vandaag en wil ook een stimulans zijn om kunst niet los te zien van zijn socio-politieke context. Bijzondere aandacht is hier altijd besteed aan design. (als FRAC is het Grand Large hier uniek in). Op die manier toont dit FRAC haar openheid voor mooie objecten en de wereld van het internationale hedendaagse design.

.

↑LAAC © Stad Duinkerke

Het **LAAC, Musée de France**, ontstond in 1982 door de passie van één man, de stichter Gilbert Delaine en de hulp die hij vroeg en kreeg van industriëlen uit de regio en van kunstenaars. Het resultaat is een museum met tuin, op een steenworp van het strand met een bijzondere architectuur in witte tegeltjes. Sprankelend en inspirerend zoals de Pop-jaren bezit het museum een bijzondere collectie van 1500 werken die de kunst van 1940 tot 1980 samenvatten. Hier is trouwens ook één van de grootste grafiek-collecties ondergebracht. Door een ingenieus systeem van schuiven kan je als toeschouwer op ontdekkingstocht gaan in deze bijzonder collectie. Het museum wil ook een warme plek zijn waar ludieke en interactieve activiteiten voor families en vriendengroepen mogelijk zijn. In de loop van het jaar is er een rijk programma waarin plastische kunst en levende kunst elkaar ontmoeten.

↑Hal AP2 © Foto : Aurélien Mole

Hal AP2, het oude "Atelier de préfabrication n°2" van de scheepswerf van Duinkerke is een bijzondere plaats. Een gebouw dat zichtbaar is van op het strand en dat elke Duinkerkenaar kent, een gebouw dat getuigt van het verleden van deze site, een plaats die als geen ander de sociale en culturele geschiedenis van Duinkerke heeft getekend. In haar industriële jaren droeg het gebouw al de naam "kathedraal", een imposant bouwwerk van 75m lang langs de Duinkerkse kust. Veertig jaar lang rolden hier allerlei schepen van stapel : pakketboten, postcargo's, oorlogsbodems, driemasters, petroleumtankers... dit tot de sluiting in 1988. Het te water laten van nieuwe blinkende zeeschepen bracht in die jaren half Duinkerke op de been.

GIGANTISME
BEGELEIDING

© FRAC Grand Large — Hauts-de-France, Duinkerke

Om GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE beter te plaatsen en om de inzet van het hele verhaal te begrijpen, om de gevoeligheden van binnenuit te voelen, stelt de stad, het LAAC en het FRAC samen een aantal gratis uitgaven ter beschikking (documenten die je helpen bij je bezoek in FR / NL / GB, ook uitgaven voor een jonger publiek). Verder zijn er een aantal ontdekkingsroutes geopend (begeleide bezoeken, bezoek voor specifiek publiek, ateliers/stages enz.).

GIGANTISME heeft ook zijn weerklank over de hele regio, zijn geschiedenis, zijn inwoners... Verschillende projecten zijn in de stad en de wijde buurt te ontdekken en te beleven.

Twee voorbeelden van projecten :

LA MAISON INTERSTELLAIRE
Dit project valt binnen het *Hoofdstuk 3 : Space is a House* in het FRAC Grand Large. Een ontmoeting tussen leerlingen van het technisch onderwijs en kunstenaars. Lycée Georges Guynemer (partner voor dit project) is een technische school voor beroepen in de bouwsector (schilder, herbekleding, stukadoor, dakdekker, metser, ...). De evolutie van materialen en technieken staat hier centraal alsook de manier waarop de jongere hiermee omgaan. Dit is het beginpunt van dit project. Het resultaat van hun project zal te zien zijn in het FRAC.

LA GAMELLE
Een atelier dat herdenkt door te spreken en te schrijven over de dagelijkse kost van mensen die werkten bij de scheepswerven. In samenwerking met Gemeentelijk centrum voor sociale actie (CCAS – Centre Bel Air) zal de informatie gebundeld en omgevormd worden tot een echt kookboek. Een banket wordt georganiseerd in samenwerking met technische scholen uit de regio zodat de vrucht van het onderzoek ook echt kan worden geproefd. Een lekkere gezellige ervaring op het kruispunt van sociale, industriële en politieke geschiedenis. Uit deze studie kan het leven van elke dag van deze tijd worden gereconstrueerd.

Voorstellen (moeten nog bevestigd worden) : Lezingen door **Thomas Bouchet, Stéphane Gacon, François Jarrige, François-Xavier Nérard, Xavier Vigna** (dir.), schrijvers van *La gamelle et l'outil. Manger au travail en France et en Europe de la fin du XVIIIe siècle à nos jours.*

PROGRAMMATIE EVENEMENTEN
Tijdens de triënnale zullen een aantal sterke en populaire momenten culturen en mensen samen brengen rond onderwerpen zoals de cinema, dans, spektakel, muziek, performances. De kunstenaars zullen uitgenodigd worden om te vertellen over hun werk.

Een kalender is in de maak, alle info kan later worden opgevraagd.

GIGANTISME
WEERKLANK

← Donovan Le Coadou, *Mer Agitée*, 2018, Duinkerke
© Donovan Le Coadou

Culturele partners in de regio Hauts-de-France werden uitgenodigd om mee te stappen in het avontuur van GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE.

DUINKERKE en OMGEVING

Het CUD (Communauté Urbaine Duinkerke) verzamelde veel kunstminnende organisaties die meewerken rond dit project GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE : Hogeschool voor kunst Nord-Pas de Calais / Duinkerke-Tourcoing, Havenmuseum Duinkerke, Halle aux Sucres, Learning Center Duurzame stad, Centrum voor het geheugen van de stad – Archieven van Duinkerke, Plate-Forme, Fructôse, netwerk van bibliotheken, Château Coquelle, enz.

Met de hulp van Résidences d'artistes en entreprise (artist in residence in bedrijven) mogelijk gemaakt door het DRAC Hauts-de-France en gedragen door het FRAC Grand Large heeft **Donovan Le Coadou** gedurende vier maand vanuit Duinkerke (Centre de Formation Total-Oleum) gewerkt. Hij ging op zoek naar een plastische vertaling van deze industriële, buitenmaatse en complexe infrastructuur. Hij had vooral aandacht voor de transitie die de site maakte van raffinaderij naar opleidingscentrum. Zijn werk zal voorgesteld worden in het publieke domein in een echo met zijn andere werk *Mer Agitée (Waarover verder meer)*.

La Plate-Forme – initiatief van kunstenaars in het centrum van Duinkerke – Een installatie van **Mika Rottenberg** getiteld *Squeeze* (uit 2010) zal te zien zijn in de stad vanaf 4 mei 2019. Een videoprojectie laat op een dromerige gekke manier vrouwen zien die aan het werk zijn, het gaat om drie werelden (kunstwereld, de latexindustrie in India en een boerderij in Arizona). En zij maken samen een mysterieuze materie (in samenwerking met het CNAP).

Het havenmuseum van Duinkerke laat een fototentoonstelling zien van de scheepswerf van Duinkerke en verder is er ook een tentoonstelling onder de titel "D'EAU RÉ MI" met de collectie *Sonata di Porto / Klinkende postkakunsten van havens van de hand* van **Émilien Leroy** en geluidsmachines van **Frédéric Le Junter** die het geluid van golven en meeuwen nabootst.

La Halle aux sucres Learning Center Duurzame stad stelt een aantal tentoonstellingen voor : "Enchaînements » is een project van master d'Arras over de voostelling van het lichaam, een selectie foto's uit de collectie van het Regionaal centrum voor fotografie – Hauts-de-France. Tegelijk is er ook in juni 2019 de tentoonstelling "Het Zwarte Goud". Kan onze wereld van morgen, na jaren verwennerij door petroleum en al zijn toepassingen, zonder alle weldaad van het zwarte goud ? Vervolgens is er nog een tentoonstelling rond het thema van de wind. Wij meten de windkracht, we gebruiken windenergie.

Vanaf 27 april 2019 zal er in het **Parc Coquelle** (Duinkerke) een fotografietentoonstelling in open lucht te zien zijn. De titel is "Sidérurgie contemporaine" (Hedendaagse metaalbouw).

↟ Steve Abraham & Nicolas Messager, *Ce qu'il reste*, 2019, Tuin van het LAAC, Duinkerke © Foto : Steve Abraham

Grande Synthe gigantische werven uit de grond gestampt. Een nieuw landschap ontstaat. Het dorp is niet meer wat het was, mensen leven er anders dan voorheen. Foto's vertellen dit verhaal.

Het Gotische koor van de **kerk van Bourbourg** is de plaats waar een aantal sculpturen van **Anthony Caro** zijn samengebracht rond een doopfont. Dit werk uit 2010 met als titel *Chœur de Lumière (Lichtgevend Koor)* is zo'n plaats waar het kunstwerk de plaats heiliger maakt dan die al was, vergelijkbaar met de Rosairekapel in St Paul de Vence waar Matisse de borstel in handen had.

Andere werken die al langer aanwezig zijn in de regio worden opnieuw op het voorplan geplaatst :

- Grand Large – **wijk** - naar aanleiding van GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE, zal het LAAC nieuwe bestellingen plaatsen bij **Steve Abraham en Nicolas Messager en Morgane Tschiember**[1].

De tuin van het LAAC (ontwerp van landschapsarchitect **Gilbert Samel**) werd afgewerkt in 1980 net voor de bouw van het museum. De lijnen van het gebouw zijn gebaseerd op de vorm van havenkranen.
De tuin is gelegen tussen het afvoerkanaal (canal executoire) en de oude site van de scheepswerf en de bastions uit de vorige eeuwen. De tuin is vier hectaren groot en golft mee over de heuvels die verwijzen naar de duinen en de wind. Hier zijn een twintigtal kunstwerken te zien van **Arman, Eugène Dodeigne, Bernar Venet, Karel Appel, Charlotte Moth, Claude François-Xavier Lalanne, Paul Van Hoeydonck, Claude Viseux, Sergio Storel, Pierre Zvenigorodsky, Albert Féraud, Geneviève Claisse**, enz.

- Bij Môle 1

Le Colisée (2017-2018)
Deze installatie in de publieke ruimte was het initiatief van het project EN RUE in samenwerking met een collectief van architecten met **Aman Iwan** en werd opgebouwd met afgeschreven materialen. Het project bestaat uit drie stenen cirkels waarbinnen de bewoners elkaar kunnen ontmoeten in een tuin, een repetitie- of spektakelruimte. Van hieruit kan je de kade en de hele wijk overschouwen.

La forêt du petit mince (2010)
Op deze industriële site hebben **Steve Abraham en Nicolas Messager**, het bos van het kleine magere (als tegengestelde voor de Quartier du Grand Large) bedacht. De wijk is opgebouwd op de oude scheepswervensite van Duinkerke vanaf 1987. Deze geïsoleerde installatie achter een palissade heeft een oppervlakte van 100m² waarvan de grond vol ligt met graantjes die van overal komen. Een herinnering aan het internationale karakter van deze haven in de vorige eeuw.

Mer agitée (2018)) van **Donovan Le Coadou** is een eigentijdse sculptuur bedacht vanuit een achtergelaten zeilboot. Dit werk, dat tot stand kwam dankzij de steun van de vereniging Fructose en S3D en het professioneel lyceum Guynemer is zichtbaar rue Militaire in de buurt van het FRAC Grand Large.

- Loon Plage
De kapel "Saint-André des Marins" op de weg van de Oostelijke haven (Loon-Plage) net naast de Seamens club is het resultaat van de samenwerking van een Filipijnse zeeman en pastoor Delepoulle die zijn bestelling plaatste bij architect **Jérôme Soissons.** Het concept (twee horizontaal opgestelde containers en een verticale) is een bijzonderheid dat u in de regio niet mag missen.

IN DE REGIO

Trouw aan zijn missie om kunst tot bij de mensen uit de regio te brengen, heeft het FRAC al zijn partners in de regio uitgenodigd om mee te werken aan GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE. De collectie van het FRAC Grand Large gaat op stap dankzij verschillende ontleningen in de ruime regio. Kunst en industrie komen op die manier samen.

WAAO – Centrum voor architectuur en urbanisme in Rijsel heeft de architect en historicus, **Richard Klein**, uitgenodigd om de tentoonstelling *Les monuments de la croissance (Momenten van groei)* samen te stellen. Hoe komen Gigantisme en architectuur samen ? Jarenlang gingen economische groei en architectuur hand in hand. Gigantische plastische bouwwerken en plastische creaties vormden de basis van wat men de "grote architectuur" noemde. Deze architecten creëerden gigantische bouwwerken. Zo kon de economische groei ook een esthetische waarde geven aan nieuwbouw. Deze tentoonstelling biedt een overzicht van een aantal gebouwen die in die periode groot en mooi combineerden.

Het **MUMO 2 (Musée mobile)** zal vanaf 27 april tot 15 september rondzwerven tussen Rijsel, Duinkerke, Amiens en l'Avesnois-Thiérache, in het kader van de thematische tentoonstelling **lille3000**. Tentoonstelling "Eldorado" opgebouwd met werk uit e collectie van het FRAC Grand Large alsook met werk uit FRAC Picardie / getekende wereld – het nationaal centrum voor plastische kunst (CNAP). Hier staan de mythen van gisteren centraal (de veroveringen, de goldrush, de verzonken steden, de schatkaart), maar ook die van morgen (en zo zoomt men in op de actualiteit). Met werk van : **Guglielmo Achille Cavellini, Tacita Dean, Rodney Graham, Bouchra Khalili, Teresa Margolles, Hans Op de Beeck, Gabriel Rico, Ida Tursic & Wilfried Mille, Christophe Vigouroux, Danh Vo.**

Modulo Atelier in Ekelsbeke is een innovatieve kunstgalerij. Kettingreacties, universele machines, machines die niet meer onder controle zijn, de schoonheid van de mechaniek en van stromingen, automatisatie, fascinatie of vrees voor het cybernet, de tentoonstelling "Ovomatic" brengt tien kunstenaars samen en confronteert ze met werk uit de Collectie van FRAC Grand Large met als thema 'de machine' van mei tot september 2019.

L'**Espace 36** in Saint-Omer nodigt kunstenaar Catherine Duverger uit van 30 maart tot 27 april 2019 voor de tentoonstelling Les relations urbaines (stedelijke relaties). Deze fotografische experimenten en volumes zoomen in op de schaalverschillen en verwijzen naar een werk van Dirk Braeckman in de collectie van het FRAC Grand Large. In samenwerking met het lokale Kunstonderwijs van agglomeratie Sint Omaars.

Het kunstonderwijs van Boulogne-sur-Mer, regio Calais, Denain en Rijsel zijn partners van de residence Archipel die twee kunstenaars een tijdelijk onderdak geeft in de regio. **Emmanuel Simon** verblijft in het hinterland en **Jean-Julien Ney** aan de kust. Deze laatste vervormt constructie-gereedschap en materiaal om beelden uit te zenden als gecodeerde sculpturen en gaat zo in interactie met GIGANTISME. Twee tentoonstellingen plaatsen het nieuwe concept op de voorgrond. **Bij Concept – École d'Art du Calaisis,** van 28 maart tot 16 mei. En bij **École Municipale d'KUNST de Boulogne-sur- Mer** van 3 tot 25 mei 2019.

Andere partners aan de andere kant van de grens :

- Lieux Communs - Galerie, in Namur : Stéphanie Roland en Sylvie Macias Diaz
- BPS22 – Musée d'KUNST de la Province de Hainaut (Charleroi - BE)

GIGANTISME
PARTNERS

Nationaal Centrum voor plastische kunst (CNAP)

Het centrum voor plastische kunst is een van de belangrijkste kunstinstrumenten van de politiek van het ministerie van Cultuur voor het domein van Visuele Hedendaagse kunst. Als culturele en economische partner ondersteunt dit centrum de volledige artistieke scene in al zijn diversiteit en begeleidt kunstenaars, amateurs en professionals, op alle mogelijk manieren. Deze organisatie zorgt – voor de rekening van de staat – dat de verschillende FRAC's middelen krijgen en dat de collectie aan binnen- en buitenland kan worden uitgeleend. Vandaag zijn er 102500 werken in de collectie waarvan de meeste kunstenaars nog in leven zijn. Deze collectie is op die manier een blauwdruk van de artistieke creatie van de regio.

lille3000

Tentoonstellingen, metamorfoses, feesten, evenementen... van 27 april tot 1 december 2019 over de hele Euro-metropool van Rijsel en over de hele regio Hauts-de-France.

In 2004, was Rijsel al de Culturele hoofdstad van Europa : een evenement dat de stad grondig heeft veranderd en die het Rijsel van vandaag en zijn Euroregio heeft gevormd. Lille 3000 werkt in diezelfde trant verder en knoopt aan bij de dynamiek van 2004. Na *Bombaysers uit Rijsel* (2006), *Europa XXL* (2009), *FANTASTIC* (2012) en *RENAISSANCE* (2015), is Lille3000 aan zijn vijfde grote thematische editie toe : *ELDORADO !*

Een openingsfeest, veranderingen in het stadsbeeld, grote tentoonstellingen, in Tripostal, Station Saint Sauveur en bij de verschillende partners in de Euroregio van Rijsel. Spektakels, tuinen, mapping, design, gastronomie, streetart, debatten en onuitgegeven evenementen staan op het programma. Deze keer zal Lille3000 vooral actief zijn tijdens de lente en de zomer wat ervoor zorgt dat de bezoekers kunnen genieten van de mooiste dagen van het jaar bij een open programma in open lucht. ELDORADO, gaat naast tentoonstellingen en spektakels op zoek naar nieuwe werelden en zal overal in de Rijselse metropool te zien zijn.

Publieke partners

Belangrijke partners

Officiele partners

Media Partners

Culturele partners

GIGANTISME
CONTACT

FRAC GRAND LARGE — HAUTS-DE-FRANCE
Coralie Desmurs
Verantwoordelijke communicatie en mecenaat
FRAC Grand Large — Hauts-de-France
503 avenue des Bancs de Flandres
59140 Duinkerke
c.desmurs@fracgrandlarge-hdf.fr
+33 (0)3 28 65 84 27
www.fracgrandlarge-hdf.fr

LAAC — MUSÉE DE FRANCE
Élise Lavigne
Communicatie – musea van de stad Duinkerke
302 Avenue des Bordées
59140 Duinkerke
elise.lavigne@ville-dunkerque.fr
+33 (0)3 28 66 99 45
www.musees-dunkerque.eu

jigsaw
presse@bureaujigsaw.com
+33 1 48 07 39 31 / +33 6 51 19 67 07

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE
4 mei 2019 — 5 januari 2020
Duinkerke
www.gigantisme.eu

Artistieke directie :

Keren Detton : Directeur van FRAC Grand Large — Hauts-de-France
Géraldine Gourbe : Filosofe en specialiste van de kunstenaarsscene van Los Angeles. Sinds 2015 werkt zij aan het herschrijven van de culturele historie van Frankrijk van 1947 tot 1981
Grégory Lang : Onafhankelijk commissaris en producent, stichter van Solang Production
Sophie Warlop : Directeur van het LAAC en van Musée des Beaux-arts van Duinkerke, musées de France

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE is een samenwerking van FRAC Grand Large — Hauts-de-France en het LAAC – Musée de France, in samenwerking met association L'KUNST Contemporain en de Chambre de Commerce en Industrie Littoral Hauts-de-France.

Nationaal centrum voor Plastische kunsten is partner van **GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE**.

GIGANTISME — KUNST & INDUSTRIE kreeg de steun van het ministerie van cultuur — DRAC Hauts-de-France, Regio Hauts-de-France, Communauté urbaine Duinkerke / Grand Littoral en stad Duinkerke.

© Grafisch Ontwerp : Julien Lelièvre — Beeld : Pierre Volot / Light Motiv

GIGANTISME
.EU